

INSTYTUT METEOROLOGII I GOSPODARKI WODNEJ

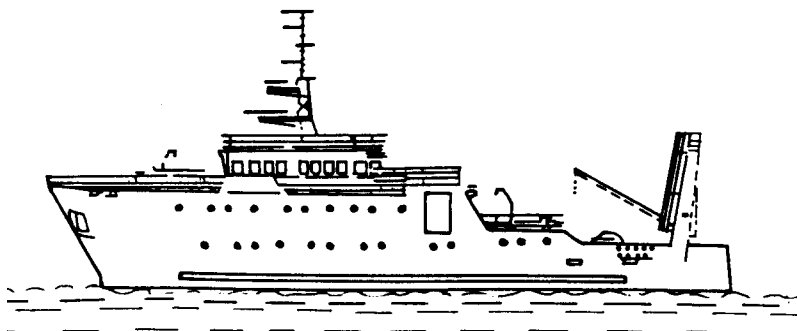

Oddział Morski w Gdyni

81 -342 GDYNIA
Waszyngtona 42
tel. (+48 +58) 628 81 00 fax (+48 +58) 628 81 63

Raport z Rejsu Monitoringowego

Statek : **r/v Baltica**
Rejs nr: **06 (119)**
Termin: **4 – 6 i 9 listopada 2008**

r/v BALTICA

Pod nadzorem:
Głównego Inspektoratu
Ochrony Środowiska

Finansowany przez:
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Ostatni rejs monitoringowy w 2008 r. przeprowadzono w dniach 4-6 i 9 listopada na pokładzie r/v „Baltica”. Z uwagi na niekorzystne warunki atmosferyczne, badania na stacjach kontrolno-pomiarowych w zachodniej części środkowego wybrzeża i w Zatoce Pomorskiej zostały wykonane, odpowiednio, z pokładu m/y „Nurek” w dniu 28 listopada 2008 r. oraz z pokładu m/y „Stynka II” w dniu 29 listopada. Trasy statków badawczych przedstawiono w Ankie 1. Realizowano rutynowy program badań HELCOM COMBINE. Zestawienie wykonanych pomiarów i obserwacji podano w Ankie 2.

Ekipa pomiarowo-badawcza

Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Oddział Morski, Gdynia:

4-9 listopada 2008

N. Drgas - Kierownik Rejsu

M. Saniewski, L. Lewandowski, R. Moroz, W. Krasniewski

28 i 29 listopada 2008, m/y „Nurek” i m/y „Stynka II”:

R. Moroz, M. Saniewski, J. Woron

Warunki meteorologiczne – Rejs odbywał się przy niesprzyjających warunkach pogodowych. Stopniowe pogarszanie się pogody i prognozowany sztorm spowodowały przerwanie rejsu w trzecim dniu od rozpoczęcia (06.11.2008). Stan morza zmienił się w tym czasie od 4 do 6, a wiatr zmienił prędkość z 6 do 15 m s⁻¹, utrzymując przy tym niekorzystny wschodni kierunek skrecający do N. Od 09.11.2008 rejs kontynuowano przy umiarkowanych warunkach stanu morza 4-5 i wietrze południowym o prędkości około 10 m s⁻¹.

Temperatura wody – Temperatura wody powierzchniowej uległa znacznemu obniżeniu w stosunku do września i była dosyć wyrównana, 10,5-10,8°C w części polskiej strefie Bałtyku. W strefie pełnomorskiej słabnąca termoklina zaglebiła się do ok. 50 m. Stan termiczny wód przydennych w głębiach pld. Bałtyku uległ niewielkim zmianom w stosunku do września. Temperatura wody przydennej w pld.-wsch. Basenie Gotlandzkim wynosiła 5,80°C (5,82°C we wrześniu), w Głębi Gdąskiej 6,85°C (6,98°C we wrześniu), a w Głębi Bornholmskiej 7,38°C (7,37°C we wrześniu).

Zasolenie – Zasolenie wód powierzchniowych w strefie pełnomorskiej zmieniało się w granicach 7,28-7,47, od Głębi Gdąskiej w kierunku Głębi Bornholmskiej. Stosunkowo wysokie wartości zasolenia, rzędu 7,50, zmierzono w wodach powierzchniowych wzdłuż środkowego wybrzeża. Zasolenie w wodach przydennych obszaru głębokowodnego zmieniło się nieznacznie w porównaniu z poprzednim rejsem i wynosiło 10,49 w pld.-wsch. Basenie Gotlandzkim (10,79 we wrześniu), 15,38 w Głębi Bornholmskiej (15,48) i 11,59 w Głębi Gdąskiej (11,84).

Warunki tlenowe – Nasylenie warstwy powierzchniowej (0-10 m) wody tlenem w części polskiej strefie Bałtyku było raczej niskie i oscylowało wokół wartości 105%.

W Głębi Gdąskiej, warstwa wody pozbawionej tlenu podniosła się do głębokości 80 m nad dnem, a stężenie siarkowodoru przy dnie wzrosło do 37,6 mmol m³. Sytuacja tlenowa nad

dnem pld.-wsch. Basenu Gotlandzkiego uległa znacznemu pogorszeniu, stężenie tlenu obniżyło się do $0,36 \text{ cm}^3 \text{ dm}^{-3}$ ($2,00 \text{ cm}^3 \text{ dm}^{-3}$ we wrześniu). Podobnie zła sytuacja tlenowa występowała w Glebi Bornholmskiej, gdzie stwierdzono jedynie śladowe ilości tlenu, $0,14 \text{ cm}^3 \text{ dm}^{-3}$, w wodzie przydennej i całkowity brak azotanów w wyniku denitryfikacji.

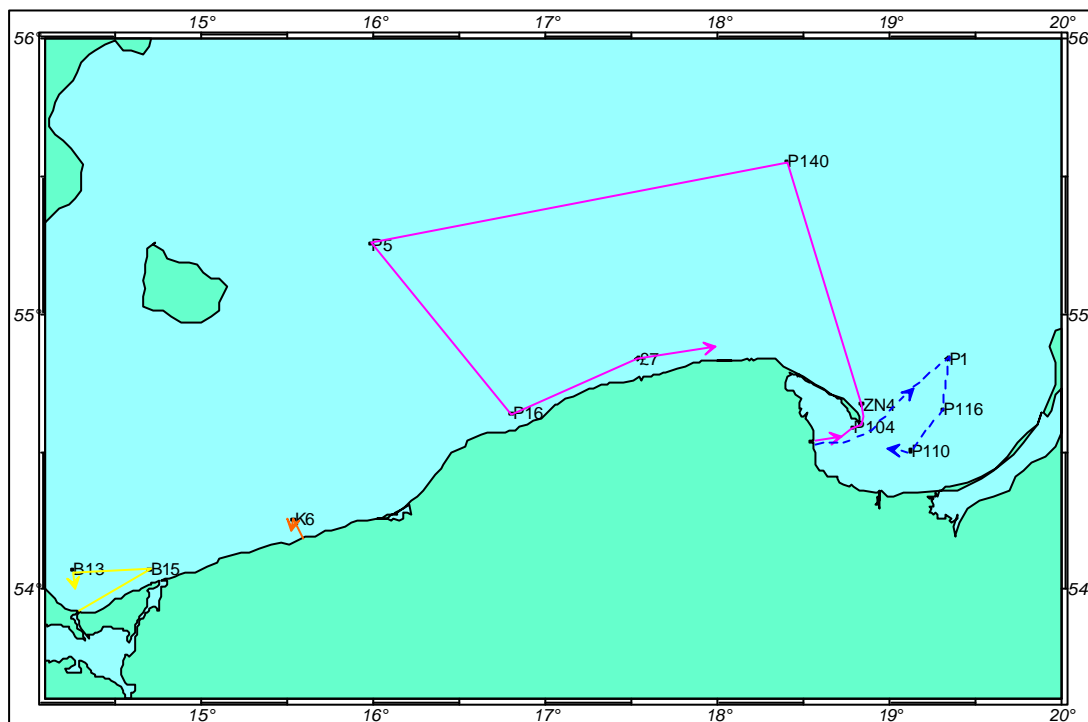
Sole odżywcze – Zimowa pula fosforanów w warstwie powierzchniowej (0-10 m) morza wypełniała się dosyć szybko i ich stężenia wynosiły, średnio, $0,25 \text{ mmol m}^{-3}$. Stężenia azotanów były zróżnicowane, zależnie od regionu, w obszarze Glebi Bornholmskiej nadal poniżej granicy detekcji, w Zatoce Gdanskiej, Glebi Gdanskiej i wzdłuż środkowego wybrzeża w granicach $0,50-1,10 \text{ mmol m}^{-3}$, a w pld.-wsch. Basenie Gotlandzkim rzędu $0,17 \text{ mmol m}^{-3}$. Znotowano znaczne obniżenie stężeń krzemianów w całym kontrolowanym akwenie, a w wodach wzdłuż środkowego wybrzeża Polski stężenia tych związków obniżyły się nawet do $1,0 \text{ mmol m}^{-3}$. Brak azotanów, z uwagi na warunki beztlenowe, stwierdzono w wodach przydennej Glebi Bornholmskiej i Glebi Gdanskiej. Z kolei w pld.-wsch. Basenie Gotlandzkim, ich stężenia w wodach przydennej uległy znacznemu obniżeniu, do $3,60 \text{ mmol m}^{-3}$ ($5,65 \text{ mmol m}^{-3}$ we wrześniu), wskutek spadku natlenienia tych wód. Warunki redukcyjne w wodach przydennej Glebi Bornholmskiej i Gdanskiej spowodowały wzrost stężeń krzemianów do $50,0-70,0 \text{ mmol m}^{-3}$, a jonów amonowych do $>18,0 \text{ mmol m}^{-3}$ (Glebia Gdanska).

Obserwacje biologiczne – Podczas rejsu pobrano próbki wody na wyznaczonych stacjach do analizy zawartości chlorofilu „a” oraz próbki fitoplanktonu i zooplanktonu do oznaczeń struktury gatunkowej, liczebności i biomasy (Aneks 2).

Uwaga! W raporcie przedstawiono wstępne wyniki badań, które mogą ulec weryfikacji.

ANEKS 1.

Mapa trasy rejsu monitoringowego przeprowadzonego na r/v „Baltica” w dniach 4-9 listopada 2008 r. oraz m/y „Nurek” w dniu 28 listopada i m/y „Stynka II” w dniu 29 listopada.

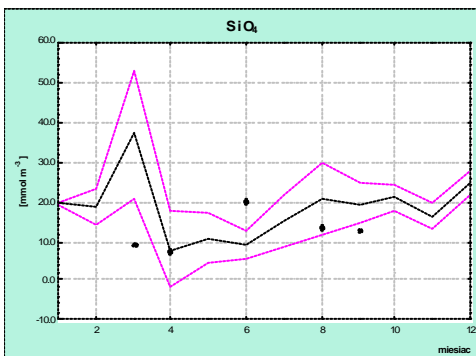
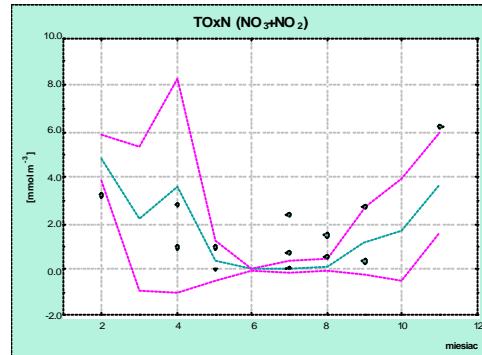
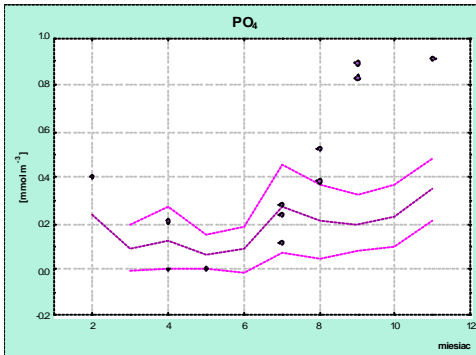
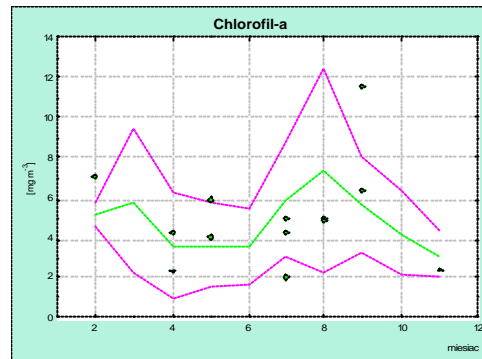
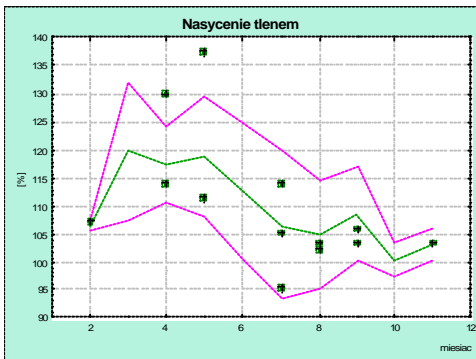
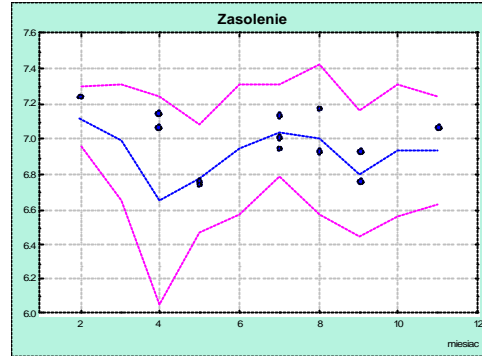
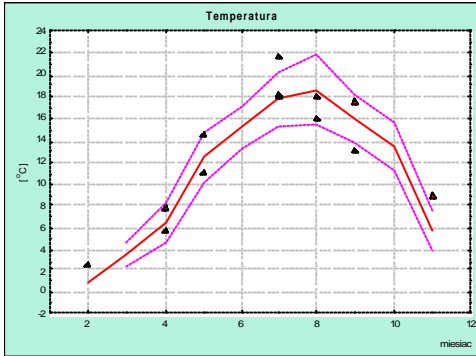
ANEKS 2.

Zestawienie pomiarów i obserwacji wykonanych podczas rejsu monitoringowego przeprowadzonego w listopadzie 2008 r.

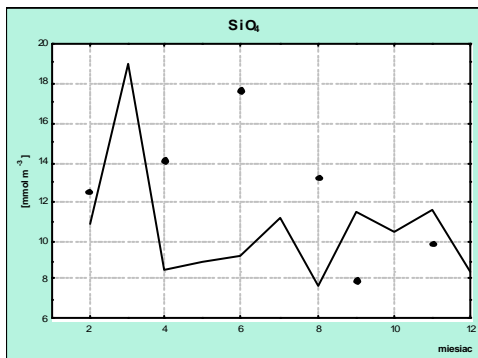
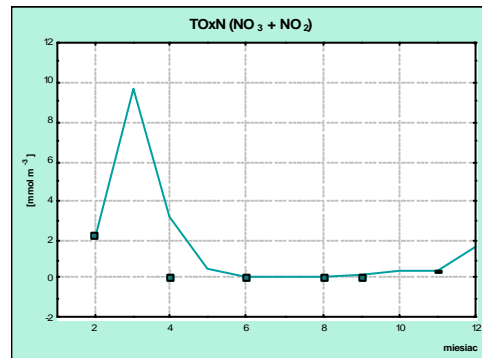
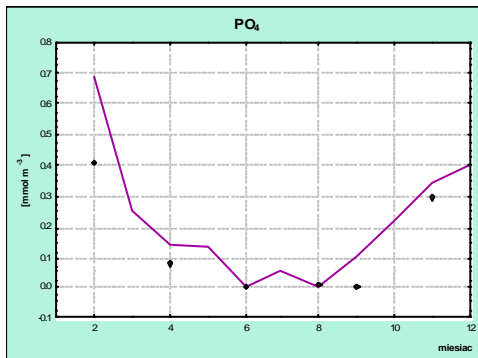
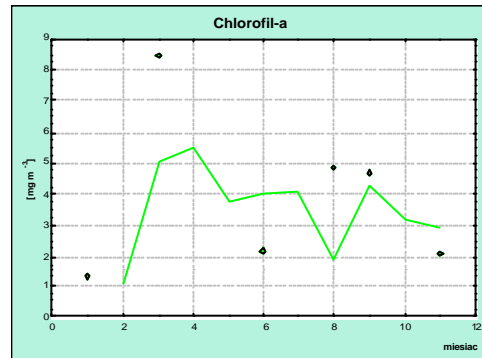
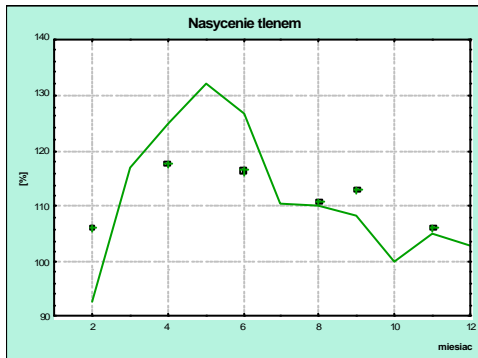
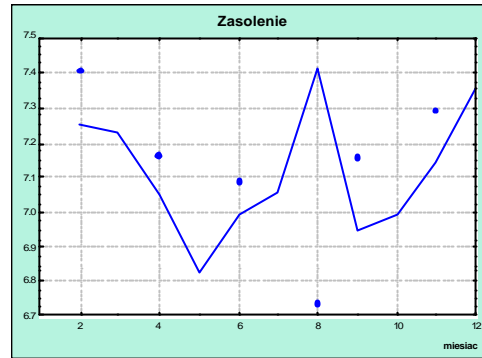
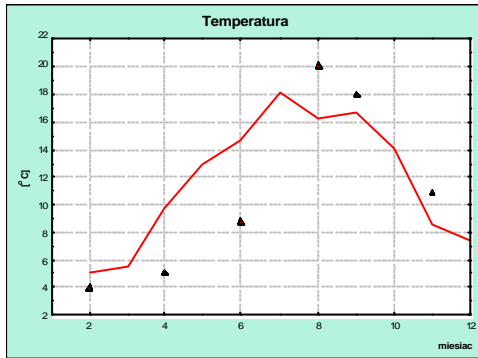
S t. N r.	Nazwa stacji.	B M P S t.	Głębokość (m)	Meteo	Przezrocz.	C T D	O 2	H 2 S	p H	P O 4	T o t. P	S i O 4	N O 2	N O 3	T o t. N	N H 4	C u r.	C h l.	F i t o p.	Z o o p l.	B e n t.	R ó z n e
439	P104		55	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X					
440	ZN4		69	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X					
442	P140	K1	87	X		X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
443	P5	K2	88	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
444	P16	K12	19	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
445	L7	K51	21	X		X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
446	P1	L1	107	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
447	P116		87	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X					
448	P110	L6	69	X		X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		

Zatoka Pucka

st. ZP6 (HF); 0-10 m; roczne cykle zmiennych
 $\frac{3}{4}$ srednia 1999-2007 --- SD ··· 2008

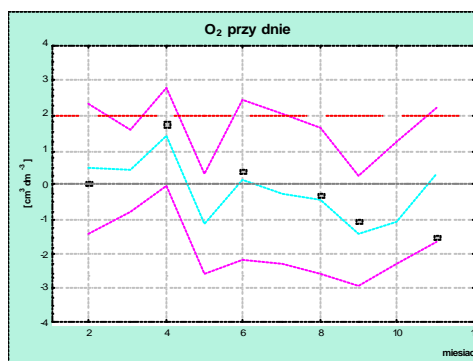
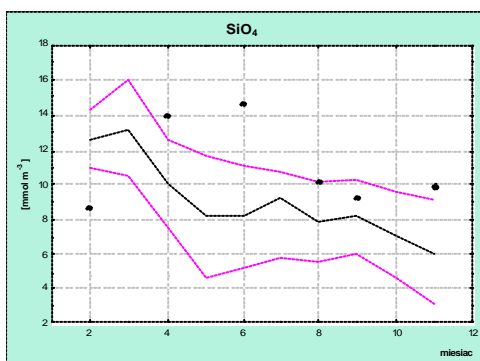
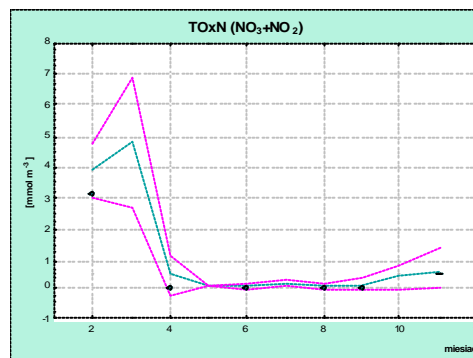
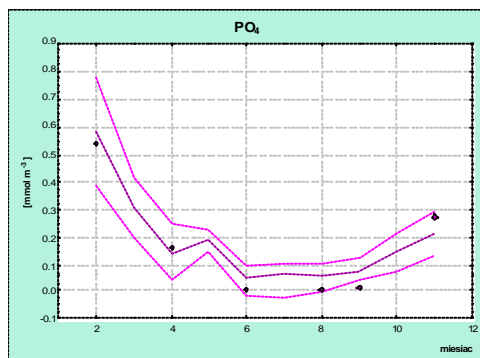
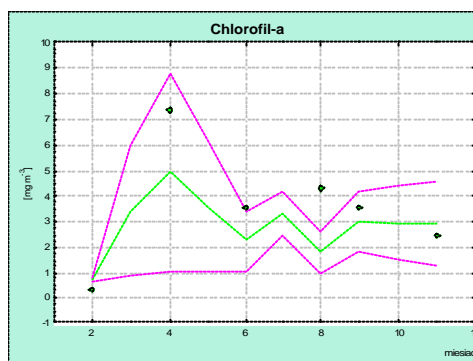
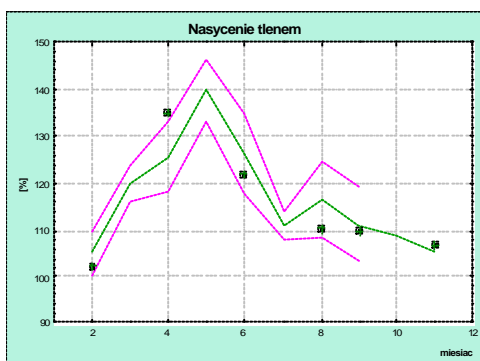
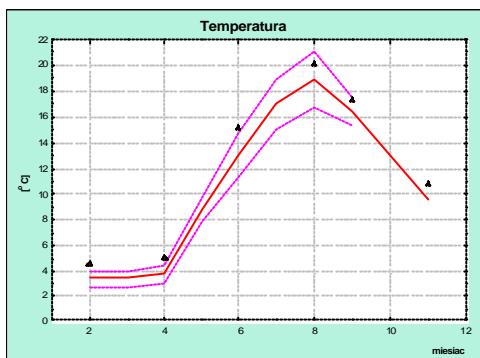
Zatoka Gdanska
st. P110=BMP L6; 0-10 m; roczne cykle zmiennych
 $\frac{3}{4}$ srednia 1998-2007 - - - SD ··· 2008

Glebia Gdanska

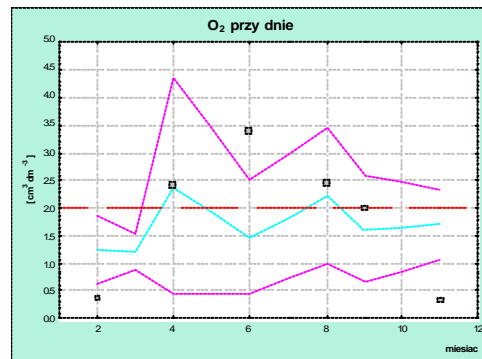
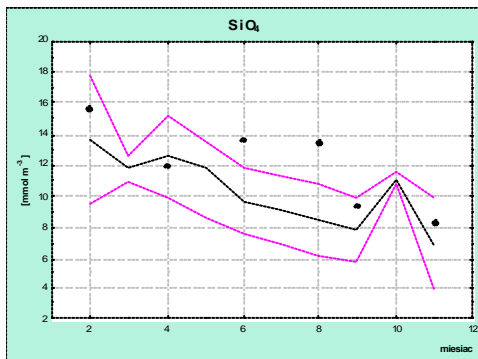
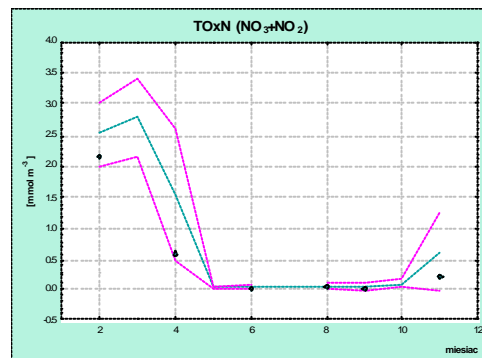
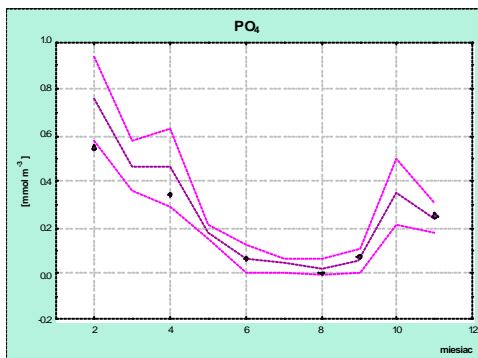
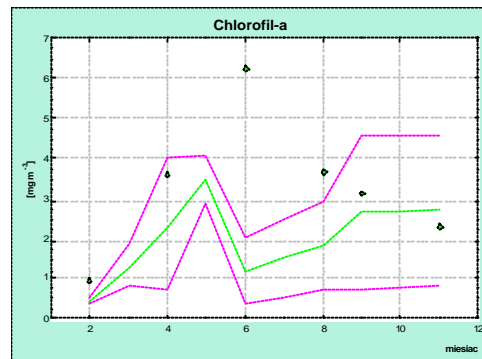
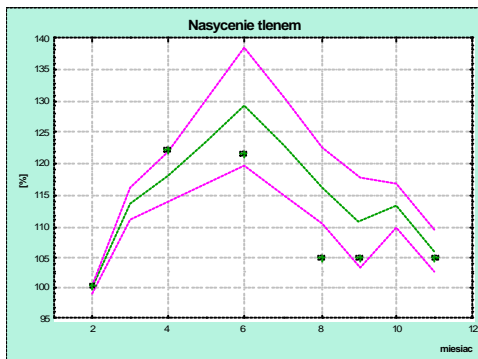
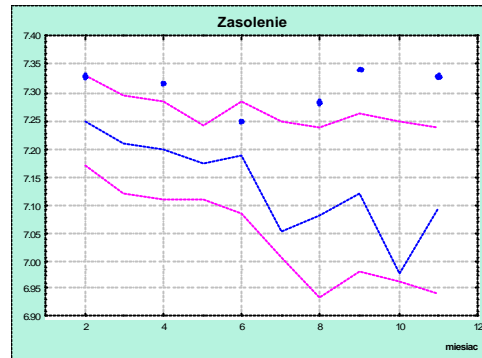
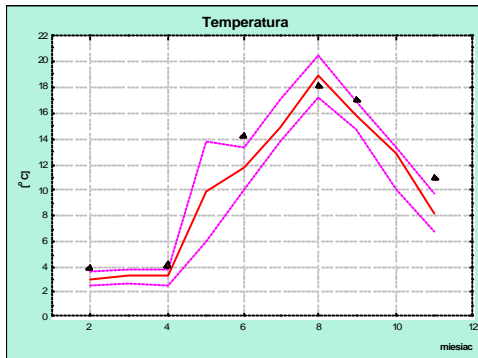
st. P1=BMP L1; 0-10 m; roczne cykle zmiennych

¾ srednia 1998-2007 - - - SD •• 2008

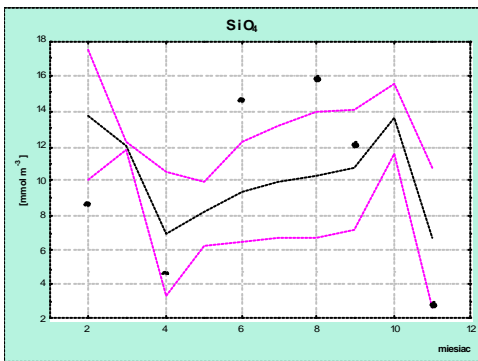
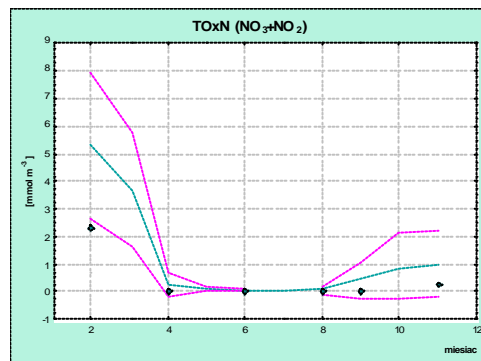
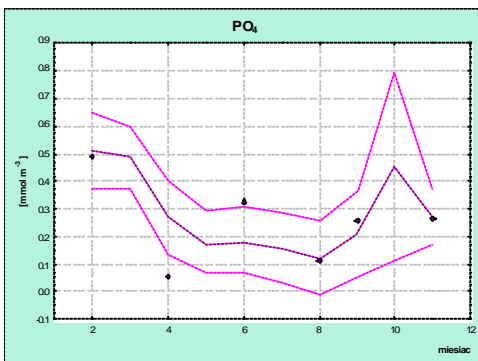
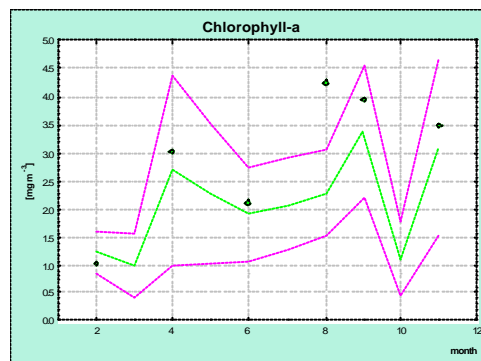
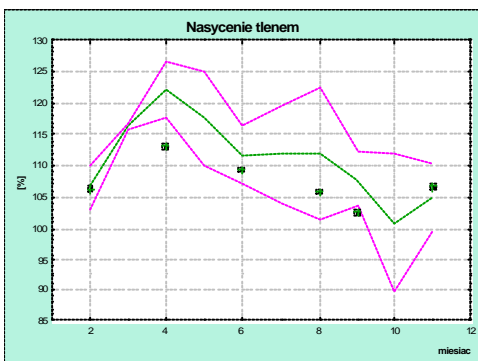
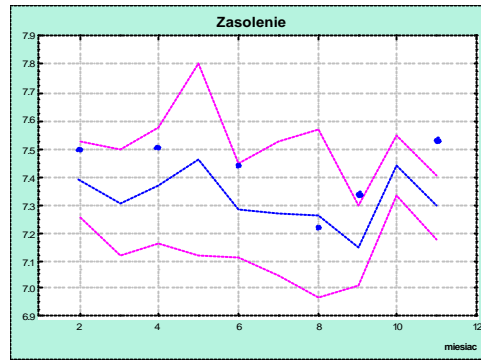
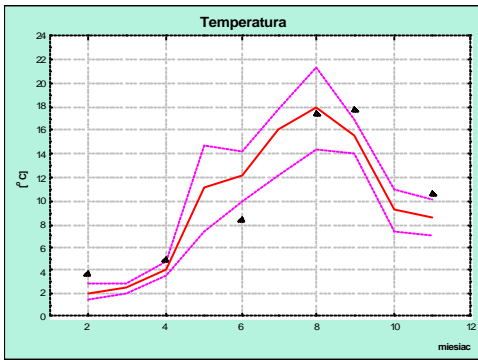
Pld.-wsch. Basen Gotlandzki
st. P140=BMP K1; 0-10 m; roczne cykle zmiennych

$\frac{3}{4}$ srednia 1998-2007 - - - SD ··· 2008

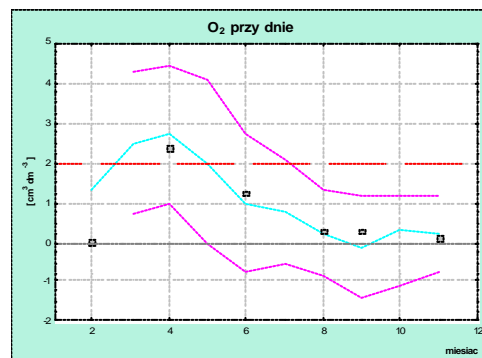
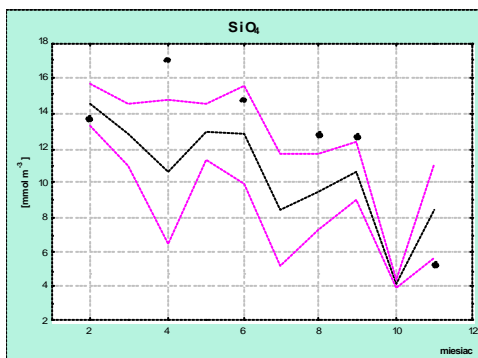
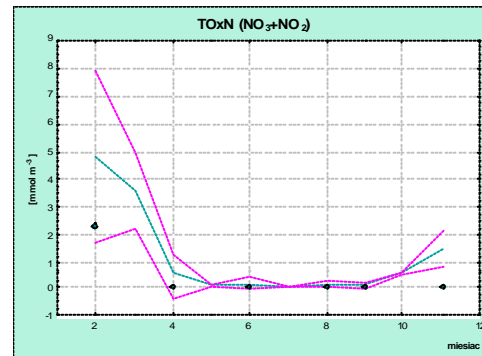
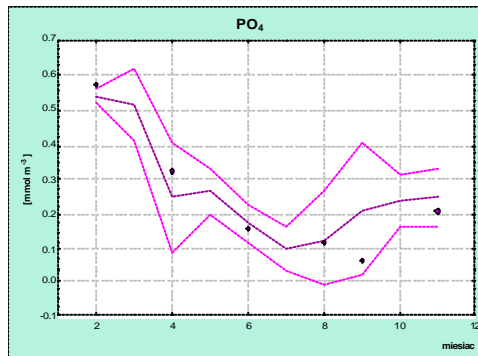
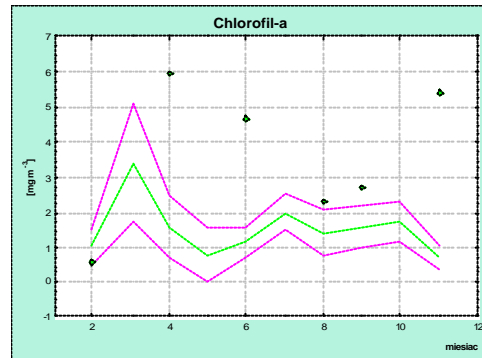
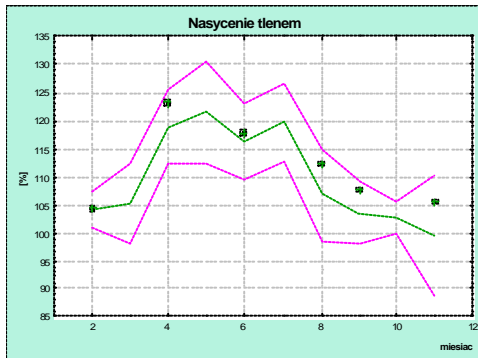
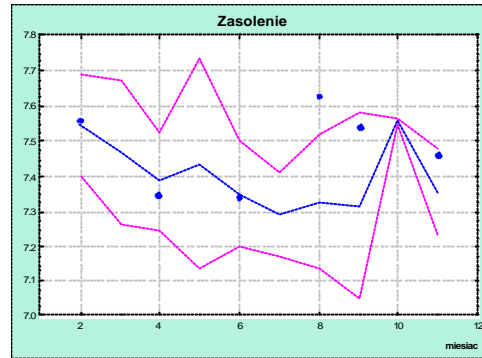
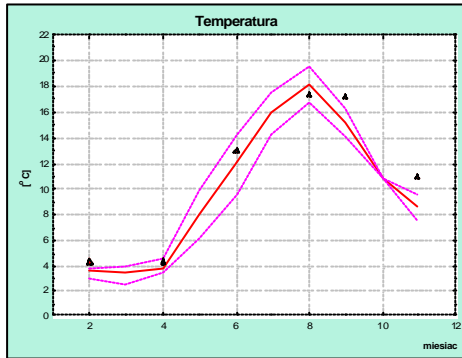

Srodkowe wybrzeze
st. L7= BMP K51; 0-10 m; roczne cykle zmiennych

3/4 srednia 1998-2007 - - - SD ··· 2008

Glebia Bornholmska
st. P5=BMP K2; 0-10 m; roczne cykle zmiennych
 $\frac{3}{4}$ srednia 1990-1999 - - - SD ··· 2008

Zatoka Pomorska
st. B13=BMP K14; 0-10 m; roczne cykle zmiennych
 $\frac{3}{4}$ srednia 1998-2007 - - - SD ··· 2008

